

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Trei Ierarhi.

S. S. Vasile, Grigorie și Ioan.

În vremuri de zbucium și frământări istorice mari, se nasc oameni mari. — În veacul al IV după venirea Mântuitorului Cristos, păgânismul trufaș și încăpăținat își pune în aplicare ultima sfortare desnădăjduită pentru a răsturna grandioasele idei creștine, cari deși treceau prin vremuri îndoelnice luară o direcție nouă un avânt înalt și o formă sublimă. O prefacere morala întinsă și temeinică însoțea pretutindeni învățăturile creștine, și din intinsul acestor prefaceri adânci, s'au desfăcut și înălțat suflete puternice, pioase și mari, cari au adus până la noi amintirea acestor vremuri de adâncă evlavie. Între acești bărbați sfinți și providențiali locul primii îl ocupă S. S. Vasile, Grigorie și Ioan a căror fapte și pomenire le serbează sf. biserica noastră acum Duminică în 30 Ianuarie st. v.

Ei apar pe orizontul vieții creștine în timpuri încălcate și dăunătoare, când se iveau erezii nechipozuite în toate părțile, când arianismul cauta să devie donuant și când toți vrăjmașii religiei creștine voiau să disturgă învățăturile Evangelice.

În astfel de împrejurări să ridică acești 3 sfinți bărbați și prin știință și scrieri savante, prin sobritatea caracterului și prin o activitate fecundă și laborioasă pusă exclusiv în folosul sf. biserici, formează o epocă rodnică în istoria creștinismului. Sf. Vasile pe lângă oratorie și filozofie să ocupă cu toate ramurile științei. Sf. Grigorie era o fire mai meditativă, să îndeletnicea mai mult cu literatura, care l'a făcut mai târziu adorator al naturii prin ce mai târziu s'a îndeletnicit cu scrisul poeziilor cu fond religios. Pentru meritele lor ambii ajung încă la vârsta tinăra la demnitatea de Episcop, unde li s'a deschis un teren mai larg de activitate.

Tot atunci să remarcă în șirul creștinului tinerul diacon Ioan din Antiohia care prin discursurile și verva sa oratorică ajunge celebru.

Faima despre puterea oratorică a tinerului diacon trece din gură în gură din oraș în oraș până ajunge la Constantinop l unde mai târziu ajunge Episcop. Cuvântul său curgea cald și înflăcarat și toată lumea dorea să'l asculte, vitiile erau înfățișate în toată golătatea lor, iar vârtutile în splendoare. Sbiciu ia păcatele chiar și a reginei Endox'a, pentru ce a fost perzecat. Poporul să uita la el ca la soare și îi zicea Ioan Gură de aur, iar dușmanii îi urzeau peirea.

Iulian apostolul în dorința sa superbă de a întrona trecutul rușinos cu zeii și cu toate superstițiile a făcut uz de toată știința și sofistăria păgână, dar s'a găsit față în față cu acești 3 luceferi ai ceștinismului. Întreaga lor viață fu numai o luptă cu scrisul și cu cuvântul. Scrierile lor multe și feluzite izvorite dintr'un studiu profund dintr'o cultură vastă și dintr'un puternic sentiment de convingeri religioase, formează gloria literaturii creștine. Sunt screiri morale, dogmatice polemice și omilii cari conving și moralizează.

Au învins vremuri grele, au călcat peste prejudiții și credințe deșarte.

În luptă nu luau în conziderare persoanele ci susținerea operei Mântuitorului. Erau stăpâni pã toată cultura păgână profană.

Dar ceea ce a străbătut mai mult din personalitatea acestor sf. Ierarhi până la noi este curățenia sufletului și moravurilor lor, îndrăzneala, caritatea și toate vârtuțile lor. În ei se înbinau într'o armonie desăvârșită modestia și demnitatea, care provenea din respectul pentru actele religioase și dâncă iubire față de Dumnezeu. Aceasta viață caritativă au trăit'o în valurile patimilor omenești ca o pildă vie tuturor creștinii lor. În cuvântările lor acești trei sf. Ierahii explică sf. Evangelia și natura așa de frumos și convingător, îndeamnă la viață cinstită, vrednică de menirea omului pe pământ. Una dintre trăsăturile caracteristice ale activității lor este îndemnul pentru milostenie și fapte caritative.

Nu ne sfășiați inima!

Răsboiul, cu toate ororile lui nu ni s-a părut așa de sfășietor, cum se prezintă azi în lupta partidele noastre politice. Atunci am luptat contra dușmanilor comuni, și unitatea gândirii noastre și steagul sdrențuit, ne-au adus biruința. Acum se deslănțesc cu furie selvatică toate patimile unei politici nefaste și ucigătoare îndemnând la luptă dărză pe frate contra fratelui, pe tată contra fiului și pe toți la discreditarea rușinoasă în fața străinătății, unde de astfel, tot din vina noastră și a slăbiciunilor, ce le purtăm fără nici o jenă, ne-am pierdut creditul moral.

Până aci priveam îngrijorați la duelul cumplit purtat prin gazete și la destrăbălarea deslănțuită în parlament.

Și credeam, că oamenii în toată firea, cari se girează de conducătorii partidelor, vor avea atâta bun simț, ca să potolească patimile, sufocându-le cu un ceas mai îngrabă.

Nu.

Măine noroiul va fi aruncat fără cruțare în toate satele pacinice de salimbancii și măscăricii trupei parlamentare, ca să ne sfășie inimă.

Și bieții alegători, cari până aci au știut să-și respecte conducătorii, vor sta nedumeriți în fața zăpăcelii produse de sufletele negre, fără frică de Dumnezeu și iubire de țară.

Dar nu ne sfășiați inima! Nu dați lupta scârboasă în fața alegătorilor, cari v-au trimis în parlament să munciți, însă fiind răi și nedrepti față de țară, neam și Rege, ați trebuit să plecați.

Cruțați-ne și nu veniți cu spada de Toreador.

Nu veniți, că nu vă iubim. Ne ați înșelat, v-ați bătut joc de încrederea noastră, de cinstea și iubirea noastră.

Nu veniți și nu ne mai sfășiați inima!

Că noi de trei ani de zile suferim, pe urma politicii voastre mizerabile și necinstite. Lacrimile noastre isvoresc din păcatele voastre. Și dacă glasul nostru e stins și înăbușim dureriri peste dureri, e opera voastră!

Nu ne mai sfășiați inima!

Ci dacă vreți să avem mulțumire sufletească și să îmbrăcăm haine de serbătoare, dați-vă cu toții mâna de împăcare, și la alegeri să se prezinte numai valorile selecte ale vieții noastre publice; eșite din această sfântă împăcare, asupra căreia va pluti binecuvântarea a milioane de Români, cari vreau trai tihnit, țară înfloritoare, Rege săvîit, și politicieni cinstiți. „Beiușul“.

Cari sunt mijloacele prin cari problema religioasă ar ajunge la ținta sa finală, care e cunoașterea pe deplin a lui Dumnezeu?

(Urmare și Fine).

Dacă preoțimea nu folosește amvonul numai pentru interesele sale ci și pentru interesele obștei și ale statului; astfel cere echitatea ca și oamenii statului și ai obștei să folosească adunările publice și condeiele pentru interesele problemei religioase.

Ne cauzează multă durere nouă preoțimii faptul, că din răsboiul cu rezultat glorios pentru statul nostru în locul curentelor sănătoase și pline de viață, cari electrizau sufletul națiunilor doritoare de mărire înățare și dreptate în locul creștinizmului, idealizmului și naționalizmului, curente cari au desamorțit, luminat și înălțat neamul nostru, ca o ceață grea și tulbure să lasă peste sufletele mulțimii curente nouă ca: materializmul, darul de a câștiga averi pe ori-ce cale, care degenerază în furt, jaf, înșălăciune și minciună pe toată lumea; apoi scepticismul, care îngheață sufletul, omoară conștiința lasă pe om indiferent față de Dumnezeu și de aproapele; apoi cozmopolitizmul; care omoară și își bate joc de sântul național, care nu cunoaște hotară și granițe, mai ales, când e vorba de ale noastre.

În contra acestor curente nesănătoase fără duh și fără viață, cari și-au arătat până acuma efectul dezastros, nu e numai a bisericii și preoției detorie să lupte, ci e datoria tuturor factorilor de conducere a țării, căci sunt deopotrivă dăunătoare pentru stat, biserică și societate.

Deci chemarea mirenilor la muncă pe terenul religios e încă un mijloc prin care problema religioasă ar ajunge la ținta sa finală, care e cunoașterea lui Dumnezeu pe deplin.

Sunt încă multe mijloace și căi, cari ar sprijini tema mea; invoc însă pe cel din urmă, care e tot așa de puternic ca cel dăntăiu.

Înmeia, ca factor de educație și ca întemeietoare de familie.

Am cetit că: cu calitățile sufletului să ț se des-tinul popoarelor; știm și aceea, că calitățile sufletului își iau fonță încă dela sinul mamei. Deci mama poate forma caractere mai puternice decât școala și universitatea: „dute la oștire pentru țară mori și-ți va fi mo mântul încoronat cu flori“! O pregătire de răsboiu îndelungată și costisitoare n'ar fi fost în stare să formeze o mai mare putere de luptă în sufletul lui Stefan cel Mare ca cuvintele rostite de mama sa cuvintele Mamei a aprins dorul de răzbunare în sufletul lui, căci în aceeaș noapte: „Stefan să re'ntorce și din cornu-i sună, oastea lui zdrobită de prin văi s'adună... Istoria ne poate servi încă cu multe exemple de felul acesta.

Pe terenul literaturii mama a sugerat cele în f umoase imne în sufletul poezilor. În istoria crești-

nismului femeia și mama sunt la egal în fapte cu apostolii și mucenicii.

Deci având femeia, ca mamă o așa putere în educația caracterelor, nu voi greși dacă voi chema la muncă religioasă și societățile sau reuniunile femeilor române.

Femeia română are atâta putere de viață atâta tărie și iubire de neam încât munca ei pe terenul religios, va fi cea mai binecuvântată. Citatele Ap. Pavel ca: „Femeia să tacă în biserică, femeia să se teamă de bărbat” să nu intimideze femeia de-a lucra la creșterea fiilor în frica lui D-zeu, la formarea caracterului religios a fiilor săi, la înființarea reuniunilor de înfrumșetare a bisericii, la înființarea de orfelinate, internate, crucei roșii și spitale; ci să intimideze femeia de a vorbi în biserică despre haine, modă, pudră și vâpșele, iară teama de bărbat e ca-și frica de Dumnezeu adevărat începutul înțelepciunii.

Femeia română, cea mai harnică femeie va opri prin manufactura sa luxul cutropitor, care duce la ruină țara și popor, ca oare când pe strămoșii noștri romani cari cereau numai: panem et circenses.

Am chemat deci la muncă pe teren religios, rând pe rând toți factorii de conducere ai țării noastre, ca să restaurăm de loviturile primite, în ales în războiul trecut cetatea noastră nebiruită de atâtea v-acri: biserica românească. Cred că nu se va retrage nimeni de la aceasta muncă când vor ști, că înaintea noastră pe aceasta cale merge cel în bun și cel în mare român: regele nostru Ferd. I.

Ni se umple inima de bucurie dar în mult de tărie și credință, când vedem că chemarea împărătească a Mântuitorului Isus Hristos să întrupează azi în însuși sufletul Maiestății Sale Regelui nostru Ferdinand. Acesta luând pildă dela Stefan Vodă cel Mare și Sfânt. întemeietorul Mănăstirii Putna, de unde a purces atâta duh întăritor în vremele noastre de sertriste; dela viteazul Mihail Voevod, a cărui mână s'a desclăștat de pe sabia-i fulgerătoare, ca să pună peatra de temelie Mitropoliei românești din Alba-Iulia; dela Mateiu Voevod Basarab, care a sămănat pământul țării românești cu lăcașuri dumnezeiești; dela doți iubitul și răposatul în Domnul rege Carol I. care și-a unit gândul cu vechii ctitori. aducând la nouă strălucire mănăstirea dela Argeș și Trei Ierarhi; Maiestatea Sa Regele nostru plănuește, ba a și cerut binecuvântarea Sf. Sinod, ca în capitala țării într-o amintirea strălucitului eveniment de unire a Românilor într'un singur stat național, ca un simbol al unității de neam și credință să se zidească din temelie: „Biserica Mântuirii” unde mai întâiu să răsună cântarea „Cu noi este D-zeu, înțelegeți neamuri și Vă plecați, căci cu noi este D-zeu”.

Dacă prin credința și suferința noastră și a regelui nostru am ajuns la învierea neamului românesc; tot prin aceste virtuți vom putea ajunge și la triumful

problemei religioase, adevărat la cunoașterea pe deplin a-lui Dumnezeu.

Odvoș la 17 Noemre 1921.

Ioan Evușian, preot.

Monografia comunei Mândruloc.

— Istoricul comunei —
(Urmare.)

Mișcarea economică:

Ocupațiunea principală a credincioșilor este plugăritul, cultivând: grâu, porumb, săcară, orz, ovăs, iar dintre l-gume: varză, cartofi, fasole.

Plugăritul aici e pe o treaptă destul de ridicată deși n'am putea spune că e o economie rațională, pentru că, într'adevăr, pe niște loturi înguste și lungi, și împrăștiate pe tot hntarul nici că se poate închiui o economie rațională. Țăranul nostru se ferește de comasare, măcar numai aceasta e indicată să-i aducă mai multă stare bună, astfel numai o constrângere prin legiferare ar putea să deie un avânt mai însemnat economiei noastre naționale.

Aproape populața întregă are plantație de pomi mai vărtos roșii, peste Mureș, din din rodul cărora fac țuică de prune.

Mai au sătenii noștri pe pământul nis'pos plantații de vii, cari în anii roditori aduc însemnate venituri.

Industria casnică există de veacuri: bărbații împlătesc nuiiele și fac din ele coșari și leși, cari le valorează în piața Aradului, iar femeile toată iarna sunt în războiu, țesând pânza și lâna pentru trebuințele familiilor lor. Regretăm mult că, portul curat românesc din trecut, ieșit numai din mâinile lor, astăzi este schimbat în defavor, înlocuit cu față ungurească, predominând mătasa. Școala profesională din Arad, poate, va determina alt curent, ori cu timpul o învățătoare condusă de idei practice va putea da altă direcție, afinitatea și intimitatea rufărească influențând binefăcător asupra inimilor plâpând.

Cooperative și institute de credit nu sunt pentru că apropierea centrului județului anibilează ori-ce încercare în acest scop, mai vărtos de când comunicația prin trenul electric dă posibilitatea și celui mai sărac ca cu înleșnire să-și procure toate calea necesare.

Preotul este sfătătorul și încurajătorul tuturor directivelor, suind amvonul chiar și în tate chestiile, cari privesc interesele materiale ale credincioșilor.

Mișcarea culturală în parohie.

Școale confesionale rom. ort. sunt două, adevărat două posturi de învățători confesionali, din cari numai unul e îndeplinit prin învățătorul Petru Colțeu, având calificație deplină și diploma de învățător încă din anul 1905 originar de aici din aceasta comună,

din părinți țărani. A făcut și el campania de războiu, ca toți cei sănătoși în oasele lor și a mâncat pâinea amară a robiei rusești, iar reîntors din Siberia în vara anului 1920, cu rangul de sublocotenent al armatei române, cuibul familiar la aflat gol, trecând soția la celea eterne mult înainte, deprimată sufletește de siguranță și de lipsa de orientare despre soarta soțului ei. Învățătorul Potru Colțeu e bărbat în floarea vieții, bun dascăl și cântăreț de forță.

Pentru îndeplinirea postului al doilea dela școala confesională deocamdată nu subversoază nici o lipsă.

Școala primară națională cu clasele IV — VI e condusă de învățătorul Nicolae Cristea, originar din comuna de aici și asemeni din părinți țărani. Pentru sentimentele sale naționale persecutat și urmărit de mai marii săi militari a fost mutat și perondat pela toate regimentele ungurești, cu cari a luptat la frontul rusesc și italian, până la dezastrul complet dela Pava. Reîntors dela mormântul armatelor austro-ungare durere între ele număroase regimente românești, — e suprins de pseudo — revoluția ungurească, carea pe preotul satului l'a dus în temnița ordinară ungurească. După dreptatea lui Dumnezeu scăpat preotul din temniță, cei d'on sânge și d'o lege s'au îmbrățișat călduros în momentele întâlnirii, în fața bisericii credinței lor.

Învățătorul Nicolae Cristea este unul dintre cei mai bine cvalificați învățători, care cu zel neîntrecut își împlinește datorințele de luminător al poporului. Pentru credințele sale, adunarea generală a reuniunii învățătorilor la reales de secretar al său, apoi este și prezident al cercului cultural.

Desfășurată o activitate estrașcolară laudabilă cu începere din anul trecut a instruat mai mulți băieți și bărbați din clasele școalei medii, cari terminând și cursurile, au ajuns învățători la școalele noastre confesionale. Silințe frumoase și laudabile, ca să umplem lacurele de pe urma războiului. De prezent are douăzeci de elevi pentru școalele medii.

Biblioteci școlare, populare, parohiale nu sunt, pentru că insuficiența mijloacelor n'a îngăduit încă înființarea lor. Sunt înse depuse silințe, pentru ca parohia să se illustreze și în aceasta direcție, carea factorii o privesc de mijocul cel mai eficace pentru propagarea luminei.

Cercul religios-cultural al Mândrulocului, compus din comunele: Micălaca, Mândruloc, Ciciriu și Sâmbăteni, organizat în cadrele despărțământului protopopesc al Aradului, amăsurat statutelor asociației „Andrieu Șaguna”, — în anul 1920 a dezvoltat o frumoasă activitate religioasă — culturală, arangând serbări în fie-care comună din cerc, la cari au luat parte toți factorii conducători ai județului și generalii ai comandamentelor militare din Arad, cu mai mulți ofițeri super.ori și de diferite grade.

Cercul cultural al învățătorilor din plasa Aradului și-a ținut întrunirea în comuna promontorială Guroc, sub prezidența învățătorului Nicolae Cristea

din Mândruloc, când s'au cettit disertații instructive și s'au ținut prelegeri practice cu elevii, demonstrând foloasele metodelui bine stabilit după regulele pedagogiei moderne.

Societăți culturale, case de sfat, căminuri culturale încă nu sunt, înse cu toate acestea cu concursul d-lor profesori dela liceul din Arad am arangiat o șezetoare culturală, ținându-se prelegere liberă din istoria neamului, cetindu-se poezii, cântând avii naționale și elevii școalei producându-se cu jocuri naționale. (Va urmă).

Intrunire religioasă.

Cercul relig. Bârzava și-a ținut întrunirea s'a ultimă în ziua doua de Crăciun, în parohia Bârzava.

S'a săvârșit sf. liturghie în sobor, dându-se răspunsurile liturgice de corul din loc, condus de inv. Gh. Pleș.

La Priceasnă a predicat pr. P. Binchiciu despre „Reforma socială divină a M. Hristos”. La sfârșit s'a celebrat un paraștas pentru reparații acestei parohii între cari și fostul pr. Vas. Popoviciu, îngropat în preajma altarului sf. biserici.

După terminarea liturghiei pr. I. Macavelu a cettit conf. s'a „despre băncile populare”.

S'a cettit apoi conf. pr. D. Maci „Despre apicultură”.

Intre aceste puncte, corul tinerimei din Căpruța a eșcutat 3 cântări relig. sub conducerea dirig său pr. D. Maci.

Sărbarea a fost înălțătoare și a lăsat în parohie o amintire plăcută. Rap.

Nr. 4291/1921

Aviz oficios.

Examenul de cvalificațiune preotească cu candidații de preoție prescriș prin Statutul Organic și regulamentul special, se va ține în ziua de Joi, în 3/16 Februarie 1922 și zilele următoare la ora 9 a. m. în sala de ședință a Consistorului ort. român din Arad.

La examen sunt admiși toți acei absolvenți de teologie, în terminul staverit prin Ș-ul 8 din regulamentul special și-au înaintat aici cererile corespunzător instruite.

Arad, 12/25 Ianuarie 1922.

INFORMAȚIUNI.

Unirea principatelor. În 24 Ianuarie s. v. s'a s'arbat și în Arad ziua memorabilă când principatul Muntenia și Moldova s'au unit sub sceptrul unui singur domnitor, luându-și numirea firească de România. În biserica catedrală s'a servit din partea P. S. S. părintelui Episcop Ioan I. Papp. și clerul din loc Te-deum pentru prosperarea patriei, sănătatea și înflorirea familiei Regale și pentru biruința armatei noastre. Au fost de față autoritățile civile și militare. După serviciul divin d. general Leca a ținut o vorbire înflăcărată armatei, care eră postată în fața catedralei cu muzica și drapele, și care apoi a fost trecută în revistă.

„Schizma Românească s'au unirea cu Roma“. Este titlul unei broșuri de actualitate ce apărut în Sibiu cu un preț bagatel de Lei 250. În această broșură se arată urmările nefaste din împrejurarea nenorocită că s'a furisat printre noi papismul cu toate mijloacele sale de uncire. — Ni s'arată cu date statistice starea mașteră ce-a trebuit să indure biserica noastră ortodoxă sub regimul unguresc, în vreme ce fraților uniți li s'a puneau la dispoziție toate bunătățile pământești. Azi când ne vin știri din unele părți a diecezei noastre că se fac noi acțiuni de ale papismului recomandăm această broșură tuturor oamenilor de bine ce se interesează de soarta sfintei noastre biserici.

Prozelitizm. Telegramul Român în No. 6 desvălește temeritatea preotului unit din Galșa, care a avut cutezanța să colinde pela casele credincioșilor noștri din Șiria și jur. pentru a-i însele să-și ducă copiii la internatele unțlor din Beuș, unde apoi sub pretext că li se face diferite favoruri să fie trecuți la papist. și. Suntem informați că cei mai mulți din țărani noștri i-au arătat ușa, ba iera să pătească și altceva. Infierăm îndrăzneala iezuitului Voștinăr — care mai de mult se pupă cu unguri — de a atenta la credința noastră străbună. Rugăm pe cei în competență să-l pună la răcoare, iar pe fiii și ficele ortodoxe din internatele unțlor din Beuș îi recomandăm în grija vrednicului nostru protopop de acolo Petru E. Papp.

Campanie electorală. La Cluj s'au întrunit și se mai întrunesc, în adunări bine cercetate, deosebitele partide politice. Inceputul l-a făcut partidul național ardelean, în 27 Ianuar, când prezidentul său, dl I. Maniu, într'un expozeu de trei ore, a făcut istoricul luptelor purtate de partid; a trecut apoi la faptele regimului de sub șefia dlui Averescu. Vorbind despre chemarea la cârma țării a dlui Tache Ionescu și mai pe urmă a dlui I. I. C. Brătianu, șeful partidului național a atins și rolul coroanei în desfășurarea acestor evenimente politice, zicând că Soveranul n'a armat dorința poporului, când a chemat la guvern pe dl Tache Ionescu și pe dl Brătianu. Dl Maniu arată

după aceasta, tratativele cu partidul liberal și eșuarea lor. În rezoluția votată de adunare, se cere respectarea hotărârilor dela Alba Iulia, se osândește venirea la guvern a partidului liberal, se protestează împotriva menținerii stării de asediu, și împotriva neântregirii listelor electorale. Comitetul executiv al partidului național are acum 30 membri (în loc de 15), comitetul de 100 s'a mai sporit cu 50 de membri, și se numește comitetul central electoral.

Duminecă s'a întrunit partidul țărănist, Luni partidul poporului, iar pentru ieri Joi se anunțase întrunirea partidului liberal, în frunte cu mai mulți miniștri. — Consfătuirea averescanilor, prezidată de dl O. Goga, a hotărât cu privire la alegeri lupta pe două fronturi: în contra liberalilor, și în contra partidului național.

Improprietărirea din Ardeal. Directoratul agriculturii din Cluj a dispus constituirea imediată a comitetelor locale de improprietărire, compuse din: primarul comunei, președinte; secretarul comunei, toți preoții, învățătorii, directorii de școli primare și doi sau trei săteni delegați de către populație. Alegerea sătenilor delegați se va face convocându-se în termen de 8 zile dela primirea ordinului toți sătenii comunei dintre cari se vor alege, după dorința lor, sătenii delegați. După ce comitetul local va constata nevoile fiecărui locuitor, va face un tablou în care va fi înscris fiecare cu ce a hotărât comitetul să i-se dea. Tablourile vor sta afișate la primărie timp de 15 zile dela întocmire, în care timp, cei care se cred nedreptățiți vor face petiție către comitet în care să arate ceiace vor. Deasemeni cei ce nu vor fi puși pe tablou și care au nevoie de pământ, vor face petiție în scris. După acest timp de 15 zile, tablourile și toate actele cu privire la lucrările de improprietărire, vor fi trimise la ministerul domeniilor.

Premii. Aflăm că Gazeta Ardealului din Cluj în vederea alegerilor parlamentare deschide un mare concurs cu premii. Gazeta Ardealului întreabă pe cititori: Care e rezultatul cel mai probabil al alegerilor? Din 365 de mandate de deputați și 198 mandate de senatori, câte vor fi obținute de liberali, și câte de opoziție? Premiul I de 5000 lei se va da pentru răspunsul cel mai aproape de rezultat; Premiul II de 3000 lei pentru răspunsul care se va depărta de rezultat numai cu 10 procente; Premiul III de 2000 lei pentru răspunsul care se va departa de rezultat numai cu 20 de procente. Concursul acesta este deschis până la 1 Martie 1922.

Numiri de episcopi în biserica unită. Majestatea Sa a numit pe P. S. Episcop unit din Lugoj Dr. Valeriu Frențiu episcop gr. cat. la Oradea-mare eară pe canonicul Niculescu episcop gr. cat. în Lugoj.

† **Teodor Bodea.** O figură patriarhală s'a dus dintre noi; Octogenarul preot din Crăcna s'a stins și el la vârsta frumoasă de 81 ani, a slujit cu pietate la altarul D-lui 57 ani. D-zeu să-l așeze în sânul lui Avram.

† **Iustin Popa.** Ne întristează mult vestea ce-o primim că preotul nostru din târnova a trecut la viața vecinicii în etate relativ prea de timpuriu, căci răposatul avea numai 54 ani și 27 de preoție Iustin Popa a fost un preot vrednic și cucernic; pentru caracterul său puritan și calitățile sale plăcute a fost iubit și de păstoriții săi și de colegii preoți, dar și-a atras simpatia oamenilor din societatea mai naivă. Il deplâng: văduva și 4 orfani. Transmitem nemângăiatei familii sincerile noastre condolențe și rugăm Pronia cerească să-l numere între cei drepti.

Concurse.

Pentru îndeplinirea postului de contabil ajutător la administrația casei consistoriale ort. rom. din **Arad** prin aceasta se descrie concurs.

Beneficiu împreună cu acest post de prezent e 1050 Lei lunar ca salariu fundamental, 20 %, 25 % ori 30 % (după cum alesul va fi singuratic, căsătorit, ori cu familie) indemnizație de chirie cempotală dela salariul fundamental și 300 Lei lunar ajutor de scumpe, care salariu poate suferi schimbări-urcări ori reducere după cum va fi stabilit din partea Ministerului cultelor în proporție cu salariile celorlalți funcționari.

Alesul va fi definitivat numai după un an de probă.

Dela recurenți se recere absolvarea școlii comerciale superioare și testimoniu de maturitate. Atestat despre eventualele servicii de până aci.

Reflecții la acest post au să-și înainteze petițiunilor ajustate cu documentele necesare Cosistorului ort. rom. din Arad, până în 15 Februarie 1922.

Consistorul ort. român din Arad.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante (a treia) din **Otlaca** (jud. Arad) prin aceasta se descrie concurs cu termen de 30 zile dela primă publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Beneficiul constă: 1. una sesie parohială; 2. Birul legal; 3. Stolele legale; și 4. întregirea dotației preoțești dela stat.

Alesul preot este obligat a-și plăti toate dările după beneficiul său și a catehiza fără onorar dela parohie în școlile din comună.

Parohia e de clasa primă. Dela recurenți se cere calificarea normală în concluzul Nr. 84/1910 al Sinodului eparhial.

Reflecții din alte dieceze numai cu învoirea 1. Consistor diecezan dot. concurs.

Concurenții după ce vor dovedi protopopului concurent înpreptăirea și calificarea cerută — pe lângă observarea strictă a dispozițiilor din § 33 din Regl. par. se pot înfățișa în st. biserică din Otlaca spre a cântă, oficiu și a cuvîntă — precum și spre a face cunoștință cu alegătorii.

Rugările de concurs instruate cu documentele necesare și cu atestat de serviciu de până acum, se vor înainta în termenul concursual protopopului ort.-or. român din Chișineu (jud. Arad).

Comitetul parohial din Otlaca.

In conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III a din **Bontesti**, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Dotația: 1. Casa parohială; 2. Sesie din 24 jugh. parte arător, parte fânaș; 3. Stole legale; 4. Întregire de salariu dela Stat.

Preotul va catehiza fără alta dotație la școala conf. când va fi. Va plăti dările publice după sesie și casa parohială.

Reflecții să-și înainteze documentele oficiului protopop-bisiteral din Buteni ținând cont de dispozițiile regulamentului, iar cei din altă dieceză au să dovedească consntimentul Consistorului și respective a Episcopului diecezan de a putea reflecta la acesta parohie.

Comitetul parohial:

In conțelegere cu: *F. Roxin* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante **Prăjești** cu filia **Doncenii** să scriere concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în org. officios diecezan.

Dotația: 1. Casa parohială și supraedificatele. 2. Sesie parohială din 8 jugh. la Prăjești, 8 jugh. la Doncenii. 3. Birul legal. 4. Stolele legale. 5. Întregire de dotație dela stat. Alesul va plăti dările publice după sesie și casa parohială. Casa parohială i-se dă preotului în ordine, însă îngrijirea casei pe viitor cade în sarcina preotului. Alesul va catehiza la școala din loc fără alta remunerație dela parohie. Recursele ajustate cu documente pentru parohii de cl. II-a sunt a se adresa comitetului parohial și înainta oficiului ppter al din Buteni, având reflecții a se prezenta în bisericile din Prăjești și Doncenii pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie. Reflecții din alte dieceze pe lângă literile dimisionale trebuie să prezinte și act despre învoirea superiorității noastre diecezane că pot reflecta la aceasta parohial.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *F. Roxin*, protopop.

—□—

1—3

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public, că

Croitoria Diecezană

(Strada Eminescu Nr. 35) și-a relnceput activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte preoțești. Confectionează: haine civile, ornate bisericesti, prapori, steaguri, epitafe, perdele, măsaie etc. etc. :: :: prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Librăria Diecezană, Arad.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cenzurat: **V. DĂRLEA.**

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ARAD.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „VICTORIA“, prin aceasta se invită, conform §-lui 27 din statute, la

a XXXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad, la 19 Februarie 1922 la 11 ore înainte de amiază, în localitățile institutului (Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 2.)

OBIECȚE:

1. Raportul direcțiunii, al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii venitului curat.
3. Urcarea capitalului societar.
4. Fixarea marcelor de prezentă.
5. Alegerea a 3 membrii în direcțiune.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în sensul §-lui 22 din statute, sunt rugați a-și anunța la direcțiune dreptul lor de participare la adunarea generală și eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Arad, 3 Februarie 1922.

Direcțiunea institutului.

ACTIVA

CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMVRIE 1921.

PASIVA

Cassa :				Capitale proprii :			
în numerar	3670606	96		Capital de acții în 40000 acții à Lei 100			4000000 —
monede	49324	96	3719931	Fond de rezervă general	3000000	—	
Capitale elocare la alte bănci.			13937983	Fond de rezervă special	813932	34	
Imprumuturi liquidate :				Fond de penziuni	342695	62	4156627 96
Escont			21997140	Depuneri :			
Hipoteca			399248	Sore fructificare în livrete	53083285	90	
In cont curent			30221327	In cont curent	9548303	48	62631589 38
Lombard			13547	Creditori :			
Efecte proprii :	7315012	50		Diversi creditori și conturi transitoare . .	4477445	01	
descrie din fondul pentru diferență de curs	100000	—	7215012	Reescont	430000	—	4907445 01
Realități proprii :				Dividende neridicate			26248 —
Casele din Arad, Bulev. Reg. Ferdinand Nr. 1. și 2.	175000	—		Poziții transitoare :			
Casa filialei din Chișineu	22500	—		Interese transitoare anticipate	548981	67	
Casa filialei din Șiria	7000	—		Dare nesolvită după interesele de depuneri	146200	32	695181 99
Casa filialei din Boroșineu	30000	—		Profit :			
Realități de vânzare	20609	48	255109	Transpus din 1920	48717	18	
Mobiliar amortizat :				Profitul anului 1921	1293490	83	1342208 01
			77759300				77759300 35

Arad, la 31 Decemvrie 1921.

Georghe Adam, m. p.
director executiv.

DIRECȚIUNEA:

Virgil Antonescu, m. p.
secretar șef-contabil, contabil autorizat.Roman R. Ciorogariu, m. p.
președinte.

Dr. Nicolae Ciaclan, m. p.

Traian Vațian, m. p.

Dr. Aurel Demian, m. p.
vice-președinte

Petru Truția, m. p.

Dr. Sever Ispravnic, m. p.

Procopiu Givulescu, m. p.

Dr. Ștefan C. Pop, m. p.

Axentie Secula, m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Dr. Cornel Ardelean, m. p.

Dr. Ioan Nemet, m. p.

Aurel St. Șuluțiu, m. p.

Ilie Papp, m. p.

Dr. Sever Miclea, m. p.